

Suggesties voor de inrichting van creativiteitscentra.

F10

116.2

In de creativiteitscentra zal men een open en niet-schoolse benaderingswijze tot uitdrukking dienen te brengen in de vormgeving en inrichting.

Naast werkplaatsen met een sfeer van geborgenheid en veiligheid zullen confrontatiemogelijkheden tussen de diverse activiteiten geboden moeten worden. Sommige ruimtes zullen een duidelijke bestemming en outillage moeten krijgen, andere zullen naar gelang de behoeften zich voordoen moeten kunnen worden benut (multi-purpose ruimtes). Een creativiteitscentrum zal in zijn vormgeving duidelijk uitnodigend dienen te zijn, het zal zich niet makkelijk kunnen ontwikkelen in een milieu van louter glas, staal en beton.

Een dergelijk nieuw gebouw zou de charmes en mogelijkheden van een goed "oud" gebouw moeten hebben. D.w.z. de vormgeving zal vooral erg mild dienen te zijn, intimiteit en efficiency zullen hierbij gekombineerd moeten worden. Het moet vanzelfsprekend plaats kunnen bieden aan bv. buitenissigheden en aan een goed ingerichte tentoonstelling.

Naast open en in elkaar overlopende werkplaatsen zouden er kleinere ruimtes of nissen moeten komen waar men eens rustig met elkaar kan praten.

De drempel.

Deze zou er, voor de diverse categorieën uit de bevolking, eigenlijk n i e t moeten zijn. De architect dient dan ook zeer veel aandacht te besteden aan de entree. De volgende suggesties zijn misschien bruikbaar voor het opheffen van drempelvrees :

- 1) het kreëren van vrije entree-ruimte(s) met voorzieningen die aan (vermoedelijk) bestaande behoeften voldoen, zoals tijdschriftenkiosk, koffiebar, automaten, aanplakmogelijkheden voor affiches, tentoonstellingsruimtes enz.
- 2) Het projekteren van één of meer ingangen met een meer statisch karakter voor de bezoekers van de specifieke werkruimtes, waar gerichte activiteiten plaats moeten kunnen vinden.

De inhoud van een creativiteitscentrum.

Soorten van ruimtes voor de beoefening van creatieve activiteiten binnen het kader van het creativiteitscentrum.

- a) Ruimtes voor activiteiten tot creatieve zelfwerkzaamheid, welke er op zijn gericht om via manuele expressievorm iets nieuws tot stand te brengen, t.w. schilderen, tekenen, grafiek, ruimtelijke vormen, textiele vormen.
- b) Ruimtes voor activiteiten gericht op creatieve zelfwerkzaamheid als creatief spel, spelen met licht en geluid, bewegingsexpressie, zelf filmen, cabaret, poppen- en schimmen-spel, muziek.

- c. Gemeenschappelijk te gebruiken en eventueel te verhuren ruimte van bescheiden formaat voor film, toneel, cabaret of iets dergelijks.
- d. De buitenruimte (het terrein). Deze dient o.i. een prelude te zijn op de binnenruimte. Het dient een terrein te zijn waarop verschillende activiteiten moeten kunnen plaatsvinden, zoals b.v. bouwen met grote plastic bouw-elementen, een speelvijver, een zandbak, lange tafels met v.b. vast ingegoten dam- en schaakborden, wat dieren (volières).

Inhoud van de onder groep a genoemde ruimtes:
(beeldende sektor)

Werkplaats klei + 100 m² vloeroppervlak, minstens 4m hoog.

outillage: 20 draaibare boetseertafels;
2 eenvoudige schopschijven;
3 grote, stevige tafels;
24 zitkrukken;
6 kleicontainers op wieltjes;
1 grote oven met thermostaat en tijdklok;
houten stellingen langs de wanden voor droging;
gutsen, raspen enz. voor bewerking;
zachte steensoorten;
kleiopslagplaats van + 20m² (tevens ruimte voor langzaam drogen).

Werkplaats gips

outillage: gipskist;
enkele stevige tafels;
afgesloten kast voor polyester harsen e.d.;
speciale voorziening voor waterafvoer (overloop).

Gecombineerde werkplaats hout en metaal + 100m² vloeroppervlak, 4m hoog.

outillage: lintzaag, decoupeerzaag;
hout handgereedschap: zagen, hamers, tangen, gutsen, raspen;
6 tafels met klemmen;
electrische boorstand + electrische boor;

metaal buigwalsje
zetbankje ;
metaalschaar (grote) ;
blik-handscharen ;
soldeerbouten;
gasbranders;
puntlasapparaat;
4 bankschroeven;
opbergrekken voor platen metaal;
klinktangen;
voorraad lasdraad in b.v. 3 diktes;
lasapparaat voor plastic.

Werkplaats schilderen, tekenen enz. + 100m² vloeroppervlak.

outillage: 16m² stalen tafels met kunststofblad;
aantal werkschotten;
goede werkwanden (zachtboard);
eventuele schildersezels;
grote materiaalkast voor pigmenten,
kwasten, lijm, scharen, enz. enz.;
papierlegkast met diverse soorten papier.

Werkplaats grafiek + 50m²

outillage: etspers;
zeefdrukinstallatie;
proefpersje;
enkele letterkasten met gevulde letterlades;
zo mogelijk een zg. klein offsetmachientje (ver-
vangt tevens stencilmachine voor administratie);
flessenrekken, zuurbakken, inktvoorraad enz.;
papierlegkast.

Werkplaats textiel + 50m² oppervlak

outillage: 4 weefgetouwtjes;
batikapparatuur;
16m² tafelloppervlak;
eigen opbergkastje voor werkstukken en materiaal
voor elke deelnemer;
overzichtelijke ladenkasten voor scharen, naalden,
strengen wol, rollen achtergrondmateriaal, touw
plastic enz.;
een diepe kast voor zakken textielafval en
andere restanten;
1 industrienaaimachine.

Werkruimte voor onder b genoemde groep:

+ 120m² vloer met glad oppervlak (gymnastiek-
vloer);
1 portable bandrecorder;
2 bandrecorders (vier sporen met mengmogelijkheid)
1 grammofoon met flinke speakers;
4 spotlights met verwisselbare kleurfilters;
1 piano
Orff-instrumentarium;
2 diaprojektoren, waarvan:
1 kleinbeeld,
1 6 x 6 voor eigengemaakte dia's (INOX).

Indien men tot zelf filmen wil overgaan, dan is het hier-
volgende lijstje een voorbeeld van op elkaar afgestemde
apparatuur op het formaat super 8:

3 automatische kleinbeeldcamera's;
3 camera's super 8 ELMO-S 104 (enkelbeeld, 18 en
24 beelde per sec., cassette-laadsysteem, zoom-

- lens, uitstelbare automatische belichtingsregeling:
een projector, geschikt voor 8 mm en super 8 mm,
tevens uitgerust voor opname en afspelen geluid
Eumig S 709
- 2 filmviewers Goko;
- plakkers Hähnel Collmatic;
- drie statieven;
- zes lampen Halogeen, 1000 Watt;
- 1 tructafel.

Tenslotte wil ik nog opmerken dat, hoe goed gebouw en outillage ook mogen uitvallen, alles zal staan of vallen met de leiding.

Een progressieve, stimulerende beheerder (of liever team van medewerkers) kan ook van een slecht gebouw met weinig outillage een bloeiend en vitaal centrum maken..

J.van Oosten

Benodigde ruimtes met outillage voor het bieden van mogelijkheden voor amateurfotografen in een creativiteitscentrum.

Voor een gedeelte van het programma zal gebruik gemaakt kunnen worden van multi-purpose ruimtes, waarin op de betrokken tijdstippen eventueel nodige voorzieningen als verlichting (schijnwerpers, spotlight), expositiepanelen, achtergronden e.d. worden bijgeplaatst.

Overigens dienen specifieke werkplaatsruimtes ter beschikking te staan:

- A. Natte werkruimte plus 2 donkere kamers
- B. Droge werkruimte
- C. Lichtsluizen.

Bestemmingen van de afzonderlijke ruimtes :

A. Natte werkruimte plus 2 donkere kamers

- opbergen van Vloeibare en opgeloste chemicaliën
- ontwikkelen
- afdrukken
- naspoelen

B. Droge werkruimte

- opbergen van lichtgevoelig materiaal en droge chemicaliën
- drogen
- glanzen
- camera's
- lampen
- statieven

C. Lichtsluizen

- natte en droge werkruimte hebben normale verlichting; voor toegang tot de donkere kamers is dus een lichtsluis nodig (eventueel ook tussen de donkere kamers, indien deze met elkaar in verbinding staan).

A. Donkere kamers (voor positief procedé)

- 5 droge werktafels, elk voorzien van :
  - . vergrotingsapparaat, in totaal :
    - 3 voor kleinbeeld;
    - 1 voor 6 X 6;
    - 1 voor 6 X 9;
  - . vergrotingsraam;
  - . vergrotingsklok;
  - . lichtdichte papierlade.
- 5 natte werktafels, elk voorzien van :
  - . 3 ontwikkelschalen 18 X 24;
  - . 3 ontwikkelschalen 30 X 40;
  - . 3 ontwikkelschalen 50 X 60;
  - . 2 papiertangen;
  - . 2 thermometers
  - . 2 trechters

- 5 tabouretten;
- natte werktafel met spoelbakken.

voor negatief procédé

- droge werktafel;
- natte werktafel; voorzien van
  - 3 ontwikkeldozen kleinbeeld
  - 3 ontwikkeldozen 6 x 6
  - 6 ontwikkelschalen 13 x 18 (klein...)
  - 4 filmtangen
- filmdroogkast
- 4 tabouretten

B. Droge werkruimte

- 3 droge werktafels, waarop:
  - snij-apparaat
  - opzet-pers
- 3 opoergkasten boven de werktafels
- glanspers

Leiding over de afdeling fotografie:

Het is zéér belangrijk dat men bij het eventueel in gebruik gaan nemen van een dergelijke afdeling in de persoon van de begeleider een garantie heeft dat de fotografische afdeling niet een al te technisch-ambachtelijk karakter gaat krijgen en zodoende geen aansluiting vindt bij de andere creatieve bezigheden.

Deze begeleider zal in de eerste plaats een stimulans moeten zijn voor wat betreft de inhoudelijke aspecten van dit werk en geen technisch manusje-van-alles op het gebied van de fotografie.

Men zal deze figuur in de eerste plaats kunnen vinden bij die fotografen, die hun opleiding aan een afdeling foto-publiciteit van een academie voor beeldende kunsten hebben genoten, en niet bij hen die een foto-vakschool hebben bezocht.
